

Lepelaargewoonten - lepelaargenoten

Ernst Poorter is auteur van het boek 'Lepelaargewoonten (lepelaargenoten),' waarin hij uitgebreid verslag doet van onderzoek aan Lepelaars in Nederland. Poorter schrijft niet alleen over deze vogels, maar hij zet zich ook in voor de bescherming van de soort, zowel in Nederland als elders. Hij volgt de Lepelaar van de broedplaatsen tot in de overwinteringsgebieden. Alle lepelaarsgebieden (eerst

de broedplaatsen, voedselgebieden en pleisterplaatsen tot 1970 en daarna de ontwikkelingen vanaf 1970) in Nederland worden besproken evenals

de trekroutes van de Lepelaars tussen de broedgebieden en de overwinteringsgebieden (juvenielenverspreiding, najaarstrek en overwintering in Afrika en voorjaarstrek).

Hij beschrijft zijn uitgangspunten en de werkwijzen die hij heeft gevolgd bij de bestudering van de Lepelaars om onzuiverheden bij uitkomsten te voorkomen. Het onderzoek op broedplaatsen, het ringonderzoek (dat in 1910 is gestart), het demografisch onderzoek (op geslacht, leeftijd en leefgebied) en onderzoek naar gedrag worden uitvoerig beschreven. Daarnaast komen voedsel (maaginhoud, snavelbouw), voedselgewoonten (onder andere de lichaampjes van Herbst en van Merkel) en voedselgebieden aan bod.

De voortplanting komt uitgebreid aan de beurt met daarin gedrag (marktdans en andere aparte gedragskenmerken van de Lepelaar), copulatie, nestbouw en nestplaatskeuze, partnerkeuze en 'scheve schaats gedrag', broedzorg en taakverdeling hiervan, legfels en nakomelingenproductie en voortplantingsgewoonten.

Een apart hoofdstuk is gewijd aan overleving en sterfte, zowel van pulli als van adulte vogels. Hierbij komen ook ziekten en ongelukken aan bod. Bijna aan het einde wordt aandacht geschonken aan de ontwikkelingen van de lepelaarpopulaties in het buitenland.

Daarbij wordt zowel het Afrikaanse deel als het Europese deel besproken.

Het boek is rijkelijk voorzien van kaarten, tekeningen van (onderdelen van) Lepelaars en van foto's die midden in het boek zijn opgenomen en niet in de nummering van het boek zijn meegenomen. Daardoor omvat het toch al omvangrijke boek eigenlijk meer dan 410 bladzijden.

De biologie van de soort en alles wat je zou willen weten over de Lepelaar staan in duidelijke, makkelijk leesbare taal beschreven. Ook de niet zo gevorderde vogelliteratuurlezer komt aan zijn trekken. Een aanrader!

Het boek is opgedragen aan ecooloog Willem Hilbrand van Dobben (1907-'99).

WS

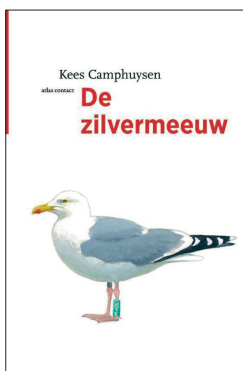
Poorter, E. (2018): Lepelaargewoonten - lepelaargenoten. 30 x 21 cm. 313 bladzijden plus 103 bladzijden met afbeeldingen (kaarten en foto's). Gebonden, harde omslag. ISBN 978-90-828286-0-3. Uitgeverij 'Op de Wierde', Groningen.

Het boek is te bestellen door overmaking van €43,25 (dat is inclusief verzendkosten) op bankrekening NL95 ASNB 0707 4766 15, ten name van E.P.R. Poorter, Groningen. Meer informatie kan worden verkregen via e-mail: contact@uitgeverijopdewierde.nl.

De zilvermeeuw

In de serie vogelmonografieën van Atlas Contact is er nu een plaats ingeruimd voor de Zilvermeeuw. De auteur – Kees Camphuysen – is marien ecooloog en onder andere gepromoveerd op de ecologie van deze soort. Hier is dus een deskundige aan het woord.

Het boek volgt drie verhaallijnen. Deze zijn in het boek door elkaar gevochten. Zo wordt de Zilvermeeuw een jaar lang gevolgd. Het begint vanaf 1 december met het onderzoek naar meeuwen in het broedseizoen en het eindigt bijna een jaar daarna

weer in december. Ervaringen van een twaalf jaar durend eigen onderzoek, uitgevoerd met assistentie van anderen, worden hier gepresenteerd. Men loopt soms als het ware buiten met de onderzoekers mee. Eveneens zijn gegevens van andere meeuwenonderzoekers verwerkt. Observaties worden in een wetenschappelijke samenhang geplaatst. Ook wordt het spoor van de Zilvermeeuw in Nederland door de eeuwen gevolgd. Bestrijding, de relatie met de consumptiemaatschappij, overlast en de reactie op dit alles van de maatschappij komen aan de orde.

De publicatie maakt duidelijk waar veldonderzoek toe kan leiden en waarvoor de in het veld verzamelde gegevens gebruikt kunnen worden. Dit alles is een boeiend en vlot geschreven verhaal geworden over de Zilvermeeuw. Mijn kennis daarover is er aanzienlijk door uitgebreid. Voor de spitters onder de lezers zijn bij ten geleide apart 32 bladzijden opgenomen met genummerde noten. Die verwijzen naar de hoofdstukken en bevatten literatuurverwijzingen, citaten of geven verklaringen. Onder personages worden maar liefst bijna zeventig bijzondere persoonlijke verhalen beschreven, die op een of andere wijze hebben bijgedragen aan de vermeerdering van de kennis over het studieobject.

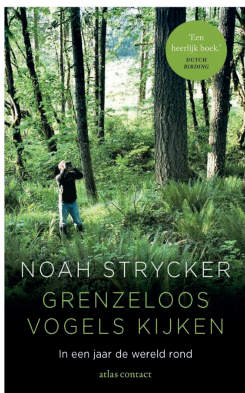
DAJ

Camphuysen, K. (2018): De zilvermeeuw. 285 bladzijden. ISBN 978 90 450 3604-5. Uitgeverij Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen. Prijs: €21,99.

Grenzeloos vogels kijken

Wie zou dat niet willen? Over de hele wereld zwerven en proberen zoveel mogelijk vogelsoorten te ontdekken. De auteur van het boek 'Grenzeloos vogels kijken' – Noah Strycker – deed dat een jaar lang. Zijn jacht, hij noemt

het extreem vogelen, leverde maar liefst 6042 soorten op¹. Het kijken naar vogels over de hele wereld en daarbij het streven binnen een jaar een recordaantal vogelsoorten te scoren ('Big Year') is een rage aan het worden. Dit is echter lang niet voor iedereen weggelegd. Men

moet het zich financieel kunnen permitteren of gesponsord worden. De auteur was zeer gedreven en rigoureus. Hij zegde zijn baan op, joeg het grootste deel zijn spaargeld er doorheen en maakte het uit met zijn vriendin. Op plastische wijze worden de ontberingen beschreven die hij ondergaat. Ook hoe hij op een schip vanuit een warm bad bij een Antarctica-expeditie naar pinguïns speurt te midden van een kleurrijk andersoortig gezelschap. Om serieus te worden genomen hield de auteur zich strikt aan een checklist. Dode vogels bijvoorbeeld mochten niet worden aangekruist. Er wordt verhaald over andere gedreven vogelaars, die hij onderweg tegenkomt of inschakelt, zoals bij het speuren naar een Diadeemplevier in Chili.

Een apart hoofdstuk is gewijd aan de historie van het soorten jagen 'twitchen', een activiteit, die ook in ons land door nogal wat vogelaars met veel plezier wordt beoefend. Door het hele boek heen worden de trips en waarnemingen enthousiast beschreven en men wordt als het ware aan de hand meegenomen met de schrijver en zijn metgezellen. Dit gevoel kwam bij mij boven drijven met het verhaal over het bezoek aan de baltsplaats van de Rode Rotshaan. Er kwamen daardoor herinneringen op aan bezoeken in Suriname bij een dergelijke arena.

DAJ

Strycker, J. (2017): Grenzeloos vogels kijken. Vertaling: Nico Groen. 320 bladzijden. ISBN 978 90 450 32856. Uitgeverij Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen. Prijs: €24,99.

De Vogel Top 100 van Nico de Haan

Van het boekje 'De Vogel Top 100 van Nico de Haan' is een derde, herziene druk verschenen. Geen wonder, want het is een aantrekkelijke uitgave. Nico de Haan is al zijn hele leven een gedreven ambassadeur voor de vogels en hij krijgt er nooit genoeg van om over vogels te praten en te schrijven. Daarom komen er in dit boek niet 100, maar 120 soorten aan bod, want er zijn twintig 'bonusvogels' opgenomen in het boek. Allemaal soorten die in Nederland en België regelmatig voorkomen en vrij gemakkelijk herkennen zijn. De teksten zijn zeer begrijpelijk geschreven en vooral gericht op een jong lezerspubliek. Behalve de karakteristieke gegevens over het herkennen van de vogels staan er ook heel veel 'weetjes' vermeld. Leerzaam dus. De vogels zijn gegroepeerd in een viertal thema's:

¹De Nederlander Arjen Dwarshuis verbrak dit wereldrecord in 2016 door in veertig landen tijdens zijn Big Year 6852 vogelsoorten te noteren.

‘stad, tuin en park’, ‘boerenland’, ‘bos en hei’ en ‘moeras, rivier en strand’. Het boek is rijk geïllustreerd met tekeningen van Elwin van der Kolk en het heeft een handzaam formaat. Het kan gemakkelijk meegenomen worden bij een wandeling of excursie in de natuur.

RAK

Haan, N. de (2018): De Vogel Top 100 van Nico de Haan. Tekeningen in kleur van Elwin van der Kolk. 22 x 15 cm. 121 bladzijden. Gebonden, met harde omslag. ISBN 978 90216 7830 6. Uitgeverij Ploegstra, Amsterdam. Prijs: €14,99.

Gevonden boeken

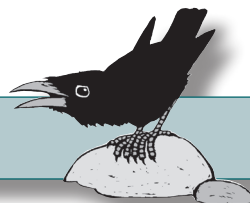
Wie heeft een tas met boeken en tijdschriften laten liggen?

Op een picknicktafel bij fietsknooppunt 11, in de omgeving van Barneveld, is op 14 juli 2018 een tas met vogelinformatie gevonden.

In de tas zaten behalve het Vogeljaar (66) 1 & 2, ook het Sovon-rapport ‘Broedvogels in Nederland 2012’ en het boek ‘Nog meer vogels’ van Koos van Zomeren en tekeningen van Erik van Ommen. Ook werd er nog een roman in de tas aangetroffen.

Indien u deze tas verloren heeft, neem dan contact op met: redactie@vogeljaar.nl of (033) 299 94 08.

Oproepen

Deze jonge vogels zijn gefotografeerd op 5 juli 2018 in het Kleimeer, Langedijk (N.-H.). Hoewel de waarneming is geaccepteerd als Kleine Karekiet is het de vraag of iemand aan kan geven welke kenmerken daarop wijzen. Of is het toch een andere soort? Zo ja, waaraan is dat te zien op grond van deze foto's?

Foto's: Ruud Costers.

Moeizame herkenning pas uitgevlogen rietvogels

Het is 5 juli 2018 om 07:45 h. Ik bewandel een pad in het rietmoerasgebied Kleimeer in de gemeente Langedijk (N.-H.). Op één meter afstand hangen twee vogeltjes apathisch aan rietstengels. Gelet op de snavelranden en de

nog niet goed ontwikkelde vleugels hebben zij pas vanochtend vroeg en mogelijk voortijdig het nest verlaten. Zij bewegen niet. Wat zijn zij kwetsbaar!

Vlug foto's schieten. Zulke prille rietvogeltjes ben ik nog niet eerder tegengekomen. Ik kijk thuis wel om welke soort het gaat. Na de kof-